

Antal af Overlærere, som fra Skolevæsenets Bestyrelses Side i høi Grad ønskes; og det forekommer mig ikke, at de Indvendinger, der ere gjorte gjældende derimod, i den Henseende kunne være afgjørende. Naar den ærede Rigsdagsmand siger, at der jo tidligere kun har været een Overlærer ved Skoleine, saa glemmer han, at der har været mange flere Skoler, og det er Noget, der væsentligt maa tages i Betragtning. Der næst maa det ikke lades ude af Sigte, at netop ved for det Første at aabne Udgang til Overlærerepladser for dem, som have underkafstet sig den mathematisk-naturvidenskabelige Examen, og ved for det Andet, hvad der ogsaa stemmer med Thingets Ønske, at aabne en Udgang for dem, der ingen Examen have taget, bliver Forholdet virkelig stillet ugunstigere for disse. At det skulde være Thingets Mening, her at ville gaae ind paa at afgjøre Spørgsmaalet, om overhovedet en saadan høiere Underviisning og en Examen, afsæst derefter, for Fremtiden skulde ønskes, kan jeg umuligt antage. Naar man altsaa tager Sagen, som den foresligger, saa kan det dog ikke lades ude af Betragtning, at, naar man vil fastholde det samme Antal Overlærere, som der nu for Tiden er, og, naar man vil aabne en Udgang for 6 eller 7 Adjuncter, som ikke have taget nogen Examen, til at blive Overlærere, saa er det ogsaa billigt imod Personerne — og vistnok ogsaa i Skolevæsenets Interesse —, at man ved en ny Ordning deraf dog gjør nogen Udvidelse, hvorved Udgangen omtrent bliver den samme for dem, som have underkafstet sig den derfor anordnede Examen. Det er kun dette, hvorom der i Virkeligheden er Spørgsmaal.

Ordføreren: Den ærede Ordfører for Fleertallets Indstilling har begyndt idag med at paaberaabe sig, at de Poster, til hvilke man vilde aabne en forøget Udgang, eller rettere, hvis Antal man vilde udvide, være meget høit lønnede. Jeg troer nu, at dette Slags Paastande kun fremfalder modsatte Paastande fra den anden Side, hvor Anstuelserne ere anderledes, og at det altsaa ikke fører til Noget at fortsætte dette. Men jeg vil dog gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at, da de Gager, der ere normerede, ere fastsatte

efter hans eget Forslag, saa kan han ikke ret alvorligt mene, at disse Mænd ere meget høit eller for høit lønnede. Jeg troer, at han altid vil bestræbe sig for at sætte Gagerne i et passende Forhold til det Arbejde og det Ansvar, der paahviler Embedet; og naar den ærede Rigsdagsmand altsaa har foreslaaet Gagenormer, der ere gaaede igjennem her i Thinget, saa er han egentlig ikke i sin gode Ret, naar han bagefter falder Overlærerne meget høit lønnede. Jeg skal gjentagende gjøre opmærksom paa, at man skal undgaae det Slags Paastande, der ikke føre til Noget, men overlade til Enhvers Skjøn at bedømme dette Punkt. Naar den ærede Rigsdagsmand har udhævet, at der ikke var nogen væsentlig Forskjel paa Overlærerne og Adjuncterne, da er dette allerede imødegaaet af den høitærede Minister; men jeg skal dog tillade mig at tilføie et Par Bemærkninger. Saaledes skal jeg, som jeg allerede i det foregaaende Møde har udhævet, tillade mig at bemærke, at den egentlige faste Stamme af Lærere er Overlærere; det er dem, den største Deel af Arbejdet og den største Deel af Ansvarret paahviler, næst Rector, det er de Lærere, der i de høieste Classer i Almindelighed have de vanskeligste Fag, og det er altsaa selvfølgelig de Lærere, der have det meste Arbejde; og altsaa forekommer det mig, at det ikke er mere end billigt, at man ogsaa betragter dem som havende en større Betydning end de andre Lærere ved de lærde Skoler. Den ærede Rigsdagsmand har selv erklæret taften, at han var villig til at forandre Noget paa Forholdet imellem Overlærere og Adjunctantallet; men i Virkeligheden forandrer han saa godt som Intet; thi nu er Overlærernes Antal ²⁵/₁₀₀ af Adjuncternes. Den ærede Rigsdagsmand vil slet ikke forandre det; thi han vil fastsætte, at det skal være ¹/₄ for Fremtiden; altsaa har han ikke Ret, naar han paastaar, at han foretager nogen egentlig Forbedring i dette Forhold. Udvalgets Mindretal har derimod fulgt den Regel, som er foreslaaet af Ministeren, at fastsætte, at Forholdet skal være som 33 til 100; og dette er altsaa en virkelig Forbedring. Dernæst maa jeg gjøre opmærksom paa,